

1. “Vai 4.1.1. intervencē mazās un vidējās saimniecības kā ražas novākšanas tehniku var iegādāties arī graudaugu kombainus. Un vai tie var būt gan jauni, gan lietoti?”

A: Var iegādāties kombainus gan jaunus, gan lietotus.

2. “Lielā saimniecība intervencē 4.1.2. vēlas iegādāties lopbarības sagatavošanas tehniku – vālotāju, un kombinētu agregātu – presi un ietinēju. Šajā kārtā kā saprotams tas ir atbalstāms, bet jautājums ir par saimniecības atbilstību nosacījumiem par precīzo tehnoloģiju izmantošanu. Saimniecība izmanto slaukšanas robotu, un attiecīgi nosaka visus nepieciešamos rādītājus, izmanto arī barības dalītāju ar svariem, u.t.t.. Tiek gatavotas barības devas, bet šīs tehnoloģijas tiek izmantotas tikai slaucamo govju grupā, jo teles un citi jaunlopi vasarā tiek laisti ganībās, kā arī barības dalītāju īsti nevar izmantot jaunlopu novietnē. Vai saimniecība šādā situācijā kvalificējās atbalstam lopbarības sagatavošanas tehnikas iegādei 4.1.2. intervencē?”

A: Jā, var iegādāties, saimniecība ir atbilstoša.

3. “Saimniecība, kurai ir ābeļu dārzs plāno papildu ierīkot ilggadīgos stādījumus (upenes). Saimniecība ņemot vērā saistītos uzņēmumus ir lielajā saimniecību grupā. Piesaistot projekta finansējumu ir plānots iegādāties stādus, tehniku stādījumu kopšanai un arī novākšanas kombainu. Vai lielā saimniecība varēs iegādāties stādījumu kopšanas tehniku un ogu novākšanas kombainu?”

A: Lielās saimniecības var iegādāties tādu tehniku, kāda ir pieejama 4.1.2.intervencē, ražas novākšanas tehnika nav atbalstāma.

4. “Vai 4.1.1. ietvaros ir atbalstāma lietota ekskavatora iegāde saimniecības meliorācijas sistēmu kopšanai/atjaunošanai?”

A: Nav atbalstāma ekskavatoru iegāde meliorācijas sistēmu kopšanai.

5. “Vai joprojām pastāv projekta attiecināmo izmaksu ierobežojums atkarībā no katras konkrētās saimniecības l/s neto apgrozījuma? Agrāk bija mazām saimniecībām reiz 5, vidējām un lielām reiz 3 vai kaut kā tā.”

A: Šis nosacījums vairs nav, bet LAD vērtēs investīciju samērību un lietderību pret klienta apgrozījumu un resursiem.

6. “Vai projekta ietvaros lielā saimniecība var nomainīt esošo kalti ar rekuperācijas sistēmas kaltēšanas sistēmu?”

A: intervencē 414, iesniedzot energoauditora atzinumu, ka jaunā kalte ir par 20% efektīvāka kā nomaināmā kalte. <https://www.zm.gov.lv/lv/media/14277/download?attachment>

7. LA 4.1.2. ir atļauts iegādāties šķidrmēsļu iestrādes mucu (26.6. izmaksas par šādu iekārtu un aprīkojuma iegādi un darbībām, kas paredzētas kūtsmēsļu apsaimniekošanai, kā arī organiskā mēslojuma (šķidrmēsļu) iestrādei:). Vai pērkot šādu mucu (traktora velkamā, kas iestrādā mēslus), ir atļauts šī projekta ietvaros iegādāties arī mucu šķidrmēsļu transportēšanai (muca kravas automašīnai, kas tikai piegādā mēslus līdz tīrumam, kur tos pārsūknēs šķidrmēsļu iestrādes mucā)?

A: Muca kravas automašīnai, kas tikai piegādā mēslus līdz tīrumam, kur tos pārsūknēs šķidrmēsļu iestrādes mucā, nav attiecināma.

8. LA 4.1.3. Vai attiecināms ventilācijas iekārtu uzstādīšana mājputnu novietnē un automātiskās barības līnijas uzstādīšana mājputnu novietnē.

A: Attiecināmas kā iekārtas un aprīkojums, kas nodrošina turēšanas veidam atbilstošu labturības prasību ievērošanu, ja saimniecība jau pašlaik ievēro obligātās labturības prasības un kopā ar projektu iesniedz PVD atzinumu, ka tieši šīs stacionārās iekārtas nepieciešamas, lai ieviestu tādas labturības prasības, kas ir stingrākas nekā normatīvajos aktos par lauksaimniecības dzīvnieku vispārīgajām labturības prasībām noteiktās.

9. LA 4.1.3. Vai attiecināma pretinsektu lampu, biodrošības paklāju un dezinfekcijas līdzekļu iegāde mājputnu novietnē.

A: Atbilst biodrošības pasākumu īstenošanai.

10. LA 4.1.3. Vai attiecināma maiņas apavu un apģērbu, veļas mašīnas un veļas žāvētāja iegāde-mājputnu novietnes apģērbu mazgāšanai un žāvēšanai.

A: Iegādes nav attiecināmas.

11. LA 4.1.3. Vai attiecināma nagu kopšanas un dezinfekcijas iekārta, kas sastāv no vairākām daļām: sūkņa + paklāja + nagu kopšanas un dezinfekcijas līdzekļiem

A: Atbilst biodrošības pasākumu īstenošanai.

12. Saimniecībai pieder tehnikas novietnes angārs, vēlas nomainīt vecās angāra durvis pret paceļamiem vārtiem. Vai projektā pietiek, ja projektā ieliek vārtu un uzstādīšanas izmaksas, vai šādā gadījumā vajadzīgs arī būvprojekts.

A: Šinī gadījumā durvju nomaiņa pret paceļamiem vārtiem kvalificējas kā būvmateriālu iegāde.

LA 4.1.1. intervencē ir noteiktas attiecināmās būvmateriālu iegādes izmaksas, pamatojoties uz tādu būvprojektu ar būvatļaujā izdarītu atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi, kurš iesniegts kopā ar projekta iesniegumu vai atbalsta pretendenta sagatavotu tāmi, ja būvvalde tam izsniegusi paskaidrojuma rakstu vai apliecinājuma karti.

Ja BIS netiks izsniegts neviens no nosauktajiem dokumentiem, vārtu iegāde un uzstādīšana projektā nebūs attiecināma.

13. Vai mazā saimniecība, 80 ha graudaugi var startēt uz lietotu kombainu? Izmaksas 120 000 EUR.?"

A: Projektu var iesniegt, bet LAD izvērtēs kombaina iegādes lietderību un samērojamību pret klienta finansēm un resursiem.

14. "Intervencē 4.1.2. attiecināmās izmaksas, punkts 26.18. - Būvniecības, pārbūves un būvmateriālu izmaksas mēslošanas līdzekļu un citu resursu uzglabāšanas vietu izveide, lai nodrošinātu efektīvu resursu apsaimniekošanu ...

Jautājums: kas domāts "citu resursu uzglabāšanas vietu izveide", vai te var būt, piemēram, kūdras uzglabāšana, kas tiek pirktā pakaišiem un citi materiāli, kas nav minerālmēsli?"

A: Laukums ir paredzēts tikai mēslošanas līdzekļu un citu resursu uzglabāšanai, lai samazinātu mēslošanas līdzekļu lietojumu, kas ir saistīts ar SEG emisiju samazinājumu. Pakaišu uzglabāšanai šie laukumi nav paredzēti.

15. “Intervencē 4.1.2. lielā lopkopības saimniecība ar 70 slaucamām govīm + jaunlopi vēlas iegādāties zāles pļaujmašīnu (ar vai bez placinātāja). Saimniecība veic barības līdzekļu analīzes, sastāda barības devas, grupē govīs pēc izslaukuma. Barību izdala mehānizēti ar barības dalītāju, kas aprīkots ar svariem. Papildus spēkbarību dod ražīgākajām govīm, bet šis process nav automatizēts – spēkbarību ieber manuāli. Vai tiks uzskatīts, ka šāda tehnoloģija atbilst MK not.303. 24.2. apakšpunktam “precīzo tehnoloģiju ieviešana lopkopībā barības kvalitātes uzlabošanai, barības devu plānošanai un nodrošināšanai, izmantojot precīzu datu uzskaiti, analīzi un kontroli, kā arī informāciju par lauksaimniecības dzīvnieku identificēšanu un to produktivitātes un reprodukcijas iespējām” un tiks atbalstīta zāles pļāvēja iegāde?”
- A: Ja saimniecībā tiek veikta precīza barības devu sagatavošana, izbarošana lopiem, saimniecība piesakās EMLA atbalstam, tad šādas iegādes ir atbalstāmas.
16. “Intervencē 4.1.2. lielā saimniecība, nodarbojas ar piena lopkopību un gaļas liellopu audzēšanu. Vēlme iegādāties augsnes apstrādes diskus, pļaujmašīnu un kombainu ar kukurūzas hederu. Vai šīs investīcijas ir atbalstāmas?”
- A: 4.1.2 intervencē augsnes apstrādes agregāti ir atbalstāmi tikai bezapvērtes augsnes apstrādes tehnoloģijai.
- 4.1.2. intervencē Kombaini nav atbalstāmi (t.sk. lopbarības pašgājējtehnika).
- Pļaujmašīna atbalstāma, ja saimniecībā ir “precīzo tehnoloģiju ieviešana lopkopībā barības kvalitātes uzlabošanai, barības devu plānošanai un nodrošināšanai, izmantojot precīzu datu uzskaiti, analīzi un kontroli, kā arī informāciju par lauksaimniecības dzīvnieku identificēšanu un to produktivitātes un reprodukcijas iespējām”
17. “Vai ir iespējams startēt projektā “LA 4.1.1. Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās konkurētspējai”, ja saimnieciskās darbības veicējs (SDV), kurš saimniecisko darbību veica 14 gadus, 2025. gada janvārī mainīja juridisko formu un kļuva par zemnieku saimniecību (ZS) (mazā saimniecība)?”
- Jā var, informāciju par uzņēmējdarbības formas maiņu, lūgums norādīt projekta aprakstā.
18. “Vai IMA var startēt liela saimniecība (SIA, gaļas liellopu audzēšana) un projekta ietvaros būvēt graudu torņus un/vai iegādāties kausu-barības dalītāju?”
- Graudu torņu būvniecība lielajām saimniecībām nav atbalstāma.
- Tikai barības uzglabāšanas tornis būtu** atbalstāms biodrošības prasību ievērošanai 413 intervencē - 36.4.5. **barības** uzglabāšanas torņa un kaltes ierīkošana biodrošības nodrošināšanai lauku saimniecībā, lai uzglabātu lopbarību. LAD izvērtēs plānoto investīciju lietderību un samērojamību pret saimniecības resursiem.
- Kauss – barības dalītājs** – labturības prasību nodrošināšanai – 413 intervencē.
- Par biodrošības investīcijām – kopā ar projektu ir jāiesniedz PVD saskaņots saimniecības biodrošības pasākumu plāns, par labturības prasībām – arī PVD saskaņojums.
19. “Gaļas liellopu saimniecība līdz 70 000 EUR, ap 120 ha, 100 liellopiem vēlas projekta ietvaros iegādāties tenta angāru. Vai angāra uzstādīšana būtu kā būvniecība? Un ja vēlas pirms tam betonēt laukumu uz kura novietos angāru, vai šāda kombinācija der? Kādi dokumenti jāiesniedz uz projekta iesniegšanas brīdi?”
- Tenta angārs ir būve, kuras novietošanai ir nepieciešami saskaņoti dokumenti būvvaldē, atsevišķa laukuma izbūve nav atbalstāma. Var izbūvēt pamatus angāram, ko skatīsies kopā ar angāru kā vienu pozīciju – angāra uzstādīšana ar pamatu izbūvi.

20. "Vai bioloģiskā vidējā saimniecība var būvēt graudu kalti ar aprīkojumu?"
A: var 411 intervencē.
21. "Vai vidējā konvencionālā saimniecība var papildināt esošu graudu kalti ar papildu bunkuriem ar papildu pamata izbūvi? Graudu bunkuri bez rekuperācijas sistēmas."
A: var 411 intervencē.
22. "Vai vidējai slaucamo govju saimniecībai projekta pieteikumu mēslu krātuvei un iekārtām būtu jāiesniedz 4.1.1. intervencē?"
A: Var iesniegt gan 4.1.1., kur ir ekonomiskais mērķis, var arī uz 4.1.2., abos gadījumos intensitātes būs vienādas – 50%.
23. "Vai saimniecība atbilst kritērijiem, lai pretendētu uz 4.1.1? Tās neto apgrozījums 2024. gadā bija 15 340 EUR, 2023.g. - 9320 EUR, 2022.g. - 9570 EUR. Pēdējais noslēgtais gads būs 2024."
A: Atbilst, jo 4.1.1. skatās pēdējā noslēgtā gada kopējo apgrozījumu, kurš nevar būt zemāks par 15 000 EUR, t.sk. 4000 EUR ir jābūt no lauksaimniecības.
24. "Gaļas lopkopības saimniecība 65 ha LIZ, 30 liellopi, t.sk. 21 zīdītājgovs, projektā vēlas iegādāties kvadriciklu ganāmpulka ikdienas apsekošanai, elektriskā gana pārbaudīšanai un pārlikšanai. Vai šī investīcija ir atbalstāma 4.1.1.?"
A: Pēc pašreizējās informācijas, kvadricikla iegāde nav samērojama. Pie projekta vērtēšanas ņemtu vērā, saimniecības dibināšanu, attīstību, izaugsmi, resursus un finanšu plānu.
25. "Saimniecība nodarbojas ar graudkopību 150 ha platībā, no kuriem ap 100 ha ir meliorēta zeme. Īpašumā ir LIZ platības ar krūmu apaugumu. LIZ katru gadu tiek palielināta, attīrot to no apauguma. Projekta mērķis ir palielināt LIZ platības. Mazo saimniecību grupa. Projektā vēlas iegādāties drenu skalotāju meliorācijas sistēmu sakārtošanai un rekultivācijas frēzi SUOKONE MERI MJS-244 STG, 2.4 m, LIZ platības palielināšanai ražošanas vajadzībām. Vai šīs divas investīcijas ir atbalstāmas uz 4.1.1.?"
A: Mazā saimniecība drenu skalotāju 4.1.1. nevar iegādāties, tikai kopprojektā, tāpat arī rekultivācijas frēze nav atbalstāma nevienā no intervencēm, jo tā tiešā veidā nav saistīta ar lauksaimniecības produktu ražošanu, bet gan platību iekopšanu.
26. "Vai LA 4.1.2. ir iespējams iegādāties arī lietotu tehniku? Ja tomēr tas nav atļauts, tad kāds tam ir pamatojums! Piemēram, no tā ka miglotājam ir 5 gadi un tas atbilst noteiktām prasībām un ir tehniskā kārtībā (pārbaudīts) - tas nemaina tā precīzo tehnoloģiju būtību."
A: Lietota tehnika **tikai** 4.1.1. un tas ir noteikts MK Nr. 18.2. apakšpunktā. 4.1.2. šādas iespējas nav.
27. "Vai ir doma izveidot rīku (kā arī iepriekš bija), ar kura palīdzību var pārbaudīt: saimniecības vidējo apgrozījumu un maksimāli iespējamo atbalstu saimniecībai, ņemot vērā iepriekš saņemto atbalstu?"
A: Nav paredzēts tādu izveidot, jo nosacījumi ir vienkāršoti un tiek ņemts vērā tikai šajās intervencēs (C0LA4 lauksaimniecības intervences) izmantotais finansējums.
Papildus - EPS pie katra klienta (Projekta iesniegumu saraksts) ir iespējams pēc pasākuma atlasīt iesniegtos un apstiprinātos projektus, kurus saskaitot arī var noteikt jau izmantotās summas konkrētā pasākumā.
28. "Mazā bioloģisko gaļas liellopu saimniecība līdz 70 000 eiro vēlas būvēt žogu. Vai atbalsta intensitāte ir 80 vai 50%?"

A: Likme ir nosakāma pēc investīcijas mērķa – kādam mērķim tiek plānots būvēt žogu, ja tas ir kā preventīvais pasākums, lai aizsargātu dzīvniekus no lielajiem plēsējiem, tad likme ir 80%, bet žogam ir jābūt atbilstoša augstuma, lai lielie plēsēji nevar tikt pāri (parastiem, zemiem žogiem, elektriskajiem gadiem - 50%).

29. “SIA pamatdarbība līdz 2022. gadam bija neluksaimniecība. 2022. gadā mainīja nozari uz lauksaimniecību un ir līdz 40 gadu vecumam. Vai šis pretendents atbilst jaunā lauksaimnieka statusam?”

A: Pēc saimnieciskās darbības veida un vecuma atbilstu, bet ir jābūt arī atbilstošai izglītībai un jāskatās atbilstība citiem nosacījumiem (5 gadi).